

Пам'ятай учителя свого

День вчителя, День працівників освіти... Це свято відзначається у багатьох країнах світу, і не лише пострадянських чи постсоціалістичних - в Бразилії, Аргентині, Туреччині, Китаї... У Китаї, наприклад, його святкують 28 вересня - у день народження Конфуція. Професійне ж Міжнародне свято працівників освіти засноване ЮНЕСКО в 1994 році.

Це день, в який учні можуть особливим чином подякувати своїм вихователям за їхню працю, самовідданість професії, а часто навіть самопожертву. Чи просто підійти, зателефонувати, сказати, як вони їх люблять, поважають і цінують.

У кожного з нас є улюблений учитель, якого ми пам'ятатимемо все життя, ставитимемо у приклад дітям і за ним звирятимемо вчинки свої та інших. Про одного з таких викладачів, який став учителем для

багатьох науковців, що працювали у галузі водного господарства, став Григорій Йосипович Сухомел. Одне з перших досліджень про життя і діяльність вченого,

підготовлене завідувачкою музею історії НУВГП Своєю Філіпович, ви прочитаєте в цьому випуску «Трибуни студента».

Вітаємо наших освітян з їх професійним святом. Низький уклін вам, дорогі педагоги, за професіоналізм, витримку, терпіння, за любов до обраної справи, самовідданість і багатство душі.

Хай засіяна невтомною працею освітянська нива урожає новими талантами, яскравими особистостями та визначними перемогами й здобутками. Бажаємо вам міцного здоров'я, ширшої радості, творчої наснаги, нових звершень заради рідного краю та незалежної України!

Зустрілися випускники другого «рівненського» випуску

На зустріч випускників Українського інституту інженерів водного господарства (таку назву отримав Київський гідромеліоративний інститут після перебудування у 1959 році у Рівне) приїхали 27 випускників трьох факультетів - гідромеліоративного, гідроенергетичного та механічного. Зважаючи на поважний вік, у Рівне змогли прибути лише ті, хто живе в Україні, - розповів професор кафедри гідроенергетики та гідравлічних машин НУВГП Валерій Лутас. А багато їхніх «однокашників» живе далеко за межами України.

Наші випускники зустрілися з керівництвом теперішнього університету, їх вітали в.о. першого проректора Світлана Левицька, в.о. проректора Володимир Гавриш, декан факультету гідротехнічного будівництва та гідроенергетики Володимир Громадченко, заступники деканів - МЕФ - Володимир Пахаренко, ФВГ - Йосип Нестерук. Вони розповіли про сьогодення університету, його успіхи і завдання на майбутнє, відповіли на численні запитання про навчальний заклад.

Чимало з випускників не полишає зв'язків з альма-матер. Так, молодих інженерів-гідротехніків готує

професор Валерій Лутас, приймає на роботу й практику наших студентів керівник науково-виробничого підприємства «Фантомаш», відомий винахідник Анатолій Сінозаський, продовжує наукове співробітництво з університетом академік Петро Коваленко... До речі, за рекомендацією останнього «водний» університет обрав і його вник, тепер першокурсник ФВГ.

Багато цікавих подій пережили за ці дні випускники 1962 року: зустрічі на факультетах зі студентами і викладачами, відвідання наукових лабораторій, навчальних аудиторій, студентських гуртожитків і їдалень, спортивних споруд. І побажали нинішнім студентам: гідно нести високе звання студента-водника.

Переможці всеукраїнських олімпіад та конкурсів наукових робіт

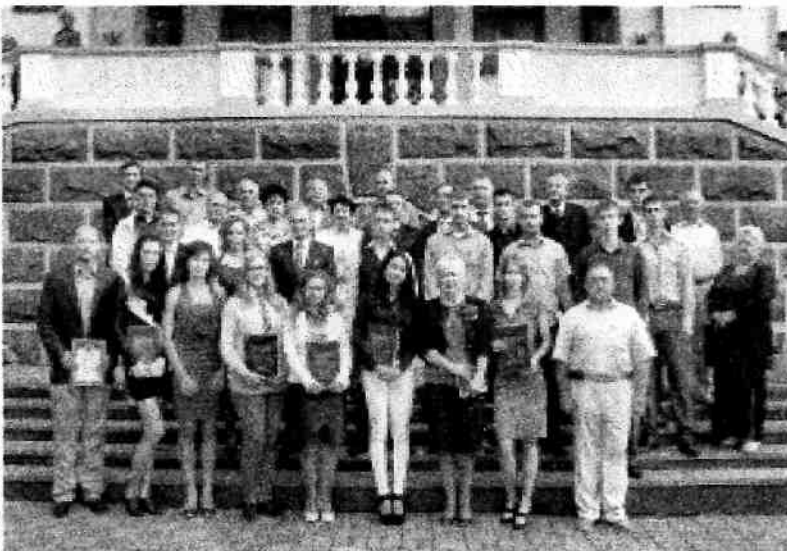
Студентів НУВГП, переможців Всеукраїнської студентської олімпіади та Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт, які відбулися у минулому навчальному році, урочисто вшанували в університетському конференц-залі.

Перед нашими найкращими студентами, які поправу складають золотий фонд навчального закладу, та їхніми керівниками виступила в.о. проректора С.О.Левицька. Вона передала вітання від в.о. ректора університету М.П.Сороки, побажала здоров'я та нових успіхів молодим науковцям та висловила сподівання, що всі

вони успішно реалізують себе в майбутньому. Студентів також привітали в.о.проректора з наукової роботи та міжнародних зв'язків М.Х.Корецький, декан факультету

водного господарства В.О.Турченко, завідувач кафедри гідроенергетики та гідравлічних машин О.А.Рябенко, завідувач кафедри хімії М.В.Яцков. Вчені говорили про власний шлях у науку, важливість підтримки студентської науки, популяризації заняття науковими дослідженнями

Корчевська та четвертокурсник механіко-енергетичного факультету Андрій Герасимчук, які розповіли про свої зацікавлення наукою і те, як важливо відчувати підтримку з боку викладачів та керівництва університету в перших наукових дослідженнях.

Студентам-переможцям і призерам Всеукраїнської олімпіади та Всеукраїнського конкурсу наукових робіт вручили грамоти та подарункове видання книги «Пересопниця», автором якої є випускник нашого навчального закладу письменник і видавець Валерій Войтович, а їхнім керівникам – подяки за наставництво. Привітали їх виконанням гарних українських пісень і

серед молоді, майбутнє професійне становлення молодих науковців.

Від імені студентів виступили друкокурсники факультету екології та природокористування Олександра

учасники художньої самодіяльності – студентки Богдана Прокоп'юк, Оксана Ільчук та Валентина Веремко.

Людмила МАМАЙ

Визначені кращі винахідники університету

Напередодні Дня винахідника та раціоналізатора України в НУВГП підбили підсумки щорічного огляду-конкурсу на кращу кафедру з постановки винахідницької роботи та визначили кращого винахідника університету.

1 місце – **кафедра теплоенергетики та машинознавства** (подано 35 заявок на корисну модель, отримано 42 патента, у 8 патентах студенти стали співавторами, направлено 6 матеріалів для публікації);

2 місце – **кафедра технології будівельних виробів та матеріалознавства** (подано 8 заявок на корисну модель, отримано 14 патентів, у 2 патентах студенти стали співавторами, золота медаль

конкурсу «Кращий вітчизняний продукт 2011 року»);

3 місце – **кафедра будівельних, дорожніх, меліоративних машин**

та обладнання (подано 6 заявок на корисну модель, одержано 4 патенти на корисну модель та 1 патент на

винахід, у 3 патентах співавторами аспіранти).

Звання «Кращий винахідник університету» удостоєний доцент кафедри теплоенергетики та машинознавства Володимир Миколайович Стрілець. Заслужений винахідник України подав за зазначений період 32 заявки на корисну модель та отримав 39 патентів, у 8 з яких співавторами є студенти.

На фото: В.М.Стрілець із студентами-винахідниками – четвертокурсниками МЕФ Андрієм Герасимчуком і Дмитром Гнатюком.

Олена ДМИТРОВА, начальник сектору інноваційних технологій

Майбутні екологи і менеджери з Варни побували на стажуванні в НУВГП

Влітку студенти двох факультетів університету - менеджменту й екології та природокористування разом із своїми наставниками Олегом Фурманцем та Наталією Савіною побували в Болгарії, в Технічному університеті м.Варна. А у вересні вже тринадцять варненських студентів (майбутні екологи і менеджери) з викладачами Христо Крачуновим та Добромиром Гроздевим приїхали до Рівного, щоб ближче познайомитися з Національним університетом водного господарства та природокористування, дізнатися про те, як тут готують майбутніх фахівців, про Україну і Рівненщину зокрема.

Болгарські гості ознайомилися зі структурою університету, зустрілися з керівництвом НУВГП, викладачами і студентами факультетів менеджменту, екології та природокористування, побували на лекціях і практичних заняттях разом зі своїми рівненськими однолітками. Їх супроводжували рівненські студенти, з якими гості встигли потоваришувати ще в Болгарії. Цікавими для них були також екскурсії по Рівненщині. Вони побували в історичних Пересопниці, Острозі і Дубному, відвідали Мирогопанський аграрний коледж, Національний університет «Острозька академія», Музей книги, Рівненський обласний краєзнавчий музей та музей історії НУВГП, познайомилися з містом.

Після закінчення стажування в.о.проректора з наукової роботи та міжнародних зв'язків НУВГП М.Х.Корецький вручив болгарським студентам сертифікати про проходження міжнародної спеціалізованої практики та розповів про подальші шляхи співпраці з Технічним університетом Варни.

Під час зустрічі в залі засідань університету, де відбулося урочисте вручення болгарським студентам сертифікатів про практику в Україні, а українським – про практику в Болгарії, своїм баченням подальшої співпраці між Варненським технічним університетом і Національним університетом водного господарства та

природокористування поділилися декан факультету менеджменту НУВГП Віталій Окорський, болгарські викладачі Добромир Гроздев – заступник декана факультету морських наук та екології і доцент Христо Крачунов. Це взаємні стажування викладачів і студентів, участь у наукових конференціях, обмін публікаціями та публікація наукових робіт в університетських виданнях, спільна підготовка навчальних планів, співпраця в міжнародній асоціації зі стійкого розвитку та інше.

Керівники групи студентів НУВГП - доцент кафедри управління трудовими ресурсами Наталія Савіна та асистент кафедри агрохімії, ґрунтознавства та землеробства Олег Фурманець - поділилися враженнями (а вони були лише позитивними) про навчальну практику, яку рівненські студенти пройшли у червні у Варні.

І рівненські, і варненські студенти подякували керівництву Технічного університету м.Варни та Національного університету водного господарства і природокористування за цікаво організоване стажування та висловила сподівання, що така співпраця розвиватиметься і надалі.

Олег ФУРМАНЕЦЬ,
асистент каф. агрохімії, ґрунтознавства та землеробства

Головна мета – наукова співпраця

Кафедра ТБВіМ продовжує співпрацю з університетським центром м. Аріель (Ізраїль) у сфері бетонознавства та комп'ютерного матеріалознавства.

У результаті цієї співпраці, зокрема, підготовлена монографія "Mathematical experiments planning in concrete technology" ("Математичне планування експерименту в технології бетону"), яка нещодавно побачила світ в американському видавництві "Nova Science Publishers" (<http://tbk.rv.ua/news/2012-05-16-108>). Авторами монографії є професори НУВГП Л.Дворкін, О.Дворкін та професор кафедри будівництва університетського центру м. Аріель Ю.Рибаков. Як розповів професор Рибаков, монографія вже використовується фахівцями будівельної галузі, її знають і представники наукової громадськості.

Крім того, рівненські та аріельські вчені підготували та опублікували ще дві наукові статті:

"A Method for Optimal Design of Steel Fiber Reinforced Concrete Composition" в британському науковому журналі "Materials and design" (<http://tbk.rv.ua/news/2011-10-05-100>) та "Using mathematical modeling for design of self compacting high strength concrete with metakaolin admixture" (<http://tbk.rv.ua/news/2012-06-26-109>).

У цих статтях розкриті питання методики проектування складу фібробетону із заданими властивостями високоміцного бетону на основі бетонних сумішей, що самоущільнюються.

Завершується робота з підготовки до друку

наступної монографії професорів Л.і О. Дворкіних та Ю.Рибакова, присвяченої багатопараметричному проектуванню складів бетонів. Книга підсумовує численні дослідження методології проектування складів бетонів із комплексом заданих властивостей. Власне, недавній візит ізраїльського вченого і був насамперед пов'язаний з вирішенням питань щодо роботи над цією монографією.

Ю.Рибаков мав також плідні зустрічі із в.о.проректора з наукової роботи та міжнародних зв'язків НУВГП М.Корецьким, із колективом кафедри ТБВіМ та іншими науковцями факультету будівництва та архітектури, де обговорювались питання, пов'язані з науковим співробітництвом між українськими та ізраїльськими вченими.

Олег БОРДЮЖЕНКО,
доцент кафедри ТБВіМ

Довідка. Юрій Рибаков є випускником нашого навчального закладу. В кінці 80-х років минулого століття він закінчив будівельний факультет. Згодом проходив стажування в Німеччині за стипендіальною програмою фонду ім. Гумбольдта, закінчив аспірантуру в Ізраїльському технологічному університеті (Техніоні). Продовживши наукову роботу в Аріельському університеті, став професором та завідувачем кафедри цивільного будівництва. Зараз вчений працює в галузі дослідження матеріалів та конструкцій під дією сейсмічних навантажень, займається викладацькою роботою, бере активну участь у наукових семінарах, симпозиумах.

«Ми обрали «водний» університет!»

Ми вирішили поспілкуватись з тими, хто ще торік сидів за шкільною лавою, а вже цього навчального року носитиме горде звання студента університету водного господарства та природокористування.

Ми поцікавилися у першокурсників, чому вони обрали навчання саме у НУВГП, з якими планами та амбіціями братимуться за науку. Отже, пропонуємо вашій увазі перші інтерв'ю наших наймолодших студентів.

Катерина Климук, факультет менеджменту, випускниця НВК № 2 «Школа-ліцей» м.Рівне:

- Отримавши гарні результати тестування, довго думала, який напрям навчання обрати: управління чи економіку, і врешті визначилась: факультет менеджменту. Мрію про активну роботу, де потрібно якомога більше використовувати навички комунікації, тобто роботу з персоналом. А ще дуже хотіла залишитись у рідному місті і саме тому вступила до університету водного господарства та природокористування. Мої друзі, які вчаться у «воднику», остаточно переконали мене обрати саме цей ВНЗ, адже окрім опанування обраної професії, я планую продовжувати займатись справою мого життя – легкою атлетикою.

Назарій Степорук, факультет землеустрою та геоінформатики, випускник загальноосвітньої школи № 5 м. Нововолинськ Волинської області:

- Я обрав університет водного господарства та природокористування, адже, на мою думку, це один з найперспективніший вищих навчальних закладів нашого регіону, а також це впевненість у працевлаштуванні після закінчення вишу. До речі, я також вступив у Львівський національний аграрний університет та в Українську академію друкарства, однак вирішив навчатись саме у «водному» університеті. Сподіваюсь, що мої очікування будуть виправдані, я отримаю ґрунтовні знання і стану першокласним спеціалістом.

Ольга Антонюк, факультет будівництва та архітектури, випускниця Рівненської спеціалізованої школи I-III ступенів № 15:

- У мене є мрія стати архітектором, маю купу професійних планів на майбутнє. Мене завжди приваблювала творча робота, тому я довго не вагалась як і з вибором напрямку навчання, так і з навчальним

закладом. Для того, аби вступити за омріяною спеціальністю, потрібно було добре знати профільні предмети – українську мову й математику. Точно знаю, що центр естетичного виховання у «воднику» у цьому році поповниться багатьма новобранцями, і без мене там теж не обійдеться!

Олександр Якименко, факультет менеджменту, випускник Костопільської загальноосвітньої школи-комплексу № 6:

- Я обрав спеціалізацію «Організація перевезень і управління на автотранспорті» і мрію стати директором міжнародних перевезень. Стосовно вступних

випробувань, то для мене завдання ЗНО були досить складними, однак я успішно склав тести з української та англійських мов і математики, і вступив на державну форму. На мою думку, «водний» університет є одним з найпрестижніших на західній Україні, тому немає сенсу їхати за далеко, якщо якісну освіту можна здобути вдома!

Олена Ляшук, мама першокурсника Максима Ляшука (випускник НВК № 2 «Школа-ліцей» м. Рівне):

- Мій син обрав факультет водного господарства. Як на мене, для юнака професія інженера є доволі вдалою. Під час вступної кампанії було дуже багато хвилювань та очікувань, однак, як виявляється, не все так страшно – син отримав високі бали з профільних предметів і вступив на всі три спеціальності на державну форму, на які подавав документи. На думку нашої сім'ї, «водний» університет – дуже престижний вищий навчальний заклад, адже його знають як в Україні, так і закордоном.

Розмовляли АННА ВАКУЛЕНКО

Студенти-програмісти НУВГП – одні з кращих у західному регіоні

На базі Львівського національного університету імені Івана Франка відбувся II етап Всеукраїнської студентської олімпіади з програмування. Він проходив як 1/4 фіналу світу 37 Міжнародної олімпіади зі спортивного програмування. У змаганнях взяли участь 36 команд 18-и вищих навчальних закладів Волинської, Закарпатської, Івано-Франківської, Львівської, Рівненської, Тернопільської, Хмельницької та Чернівецької областей. Від НУВГП в олімпіаді взяли участь дві команди - NUWM Stream та NUWM RTFM, які вибороли право представляти нашу область та університет на першому етапі олімпіади ще 21 квітня 2012 р.

Олімпіада проводиться згідно з правилами чемпіонату світу з програмування серед студентських команд під егідою Association for Computing Machinery (ACM). Кожній команді, яка складається з трьох чоловік, надається один комп'ютер для розв'язування алгоритмічних задач. Загальна кількість задач – близько 10, англійською мовою. Протягом п'яти годин команда повинна показати свої вміння з розв'язування задач, координації дій та знання англійської. Та команда, яка розв'яже найбільшу кількість задач при найменшій кількості помилкових спроб, вважається переможцем. Перевірка розв'язків

автоматична, можна в режимі реального часу спостерігати за перебігом подій. Проте для збереження інтриги статистика заморожується за годину до закінчення.

У перший день відбулося офіційне відкриття олімпіади, виступи спонсорів (компанії Softserve, GlobalLogic, Eleks) та тренувальний контест, де учасники ознайомилися з автоматизованою системою тестування. Другий день – основне змагання.

Наша команда NUWM Stream у складі студентів факультету ПМіКіС Ігора Кушніра, Андрія Онищука та Максима Сахарука все ж таки змогла вирватися в „призову” групу і посіла III місце серед команд західного регіону. Інша команда - NUWM RTFM (Володимир Букшаневич, Юрій Чуй, Віктор Криловець) посіла 9 місце. У наступний тур проходять кращі команди (6+6) для змагання в двох лігах. Перша ліга - це півфінал чемпіонату світу та фінал Всеукраїнської олімпіади, який відбудеться у м. Вінниця. Друга ліга - фінал

Всеукраїнської олімпіади з програмування.

Тож побажаємо хлопцям успіхів на подальших етапах!

Віктор ЖУКОВСЬКИЙ,
старший викладач кафедри прикладної математики,
тренер команд

День програміста на факультеті ПМіКіС

Уже втретє студенти та гості ФПМіКіС мали змогу відзначити професійне свято програміста в стінах університету. Святування відбувалося в дружній атмосфері з насиченою конкурсною програмою.

Першим був традиційний конкурс - копання комп'ютерної мишки на дальність. Незважаючи на жорстку конкуренцію та кількість бажаючих взяти участь (31 учасник), переможцем в конкурсі здобув Максим Бурмус (студент IV курсу), встановивши рекорд факультету - 32,7 метри. Зазначимо, що в процесі жоден "пластмасовий гризун" не постраждав.

Цікавим був конкурс і "зіпсований факс". Гра полягала в тому, щоб якомога точніше передати зображення від останнього члена команди до першого, використовуючи листок паперу, олівець і спину партнера. Переможцю здобула команда в складі: Віталій Прокопєць, Андрій Мовчанець, Анастасія Мельник, Максим Чугай, яка "передавала" сонечко. Друге місце - команда в складі: Максим Бурмус, Ярослав Бабич, Сергій Андрусенко, Роман Граб, на тернистому шляху якої намальований ведмідь став дисковим телефоном, але згодом знову став ведмедем. У найцікавішому двобої за третє місце перемогу отримала команда дівчат в складі: Наталя Гаврилюк, Ірина Сідлярчук, Світлана Герасимчук, Марія Опанасюк.

Найочікуванішим конкурсом став пішохідний квест. Учасникам довелося шукати таблички з кодами по всій території студмістечка, вирішувати непрості задачки з історії університету, застосовувати свої знання в комп'ютерній сфері. У жорсткій конкуренції перемогу здобула команда студентів 2 курсу "Crazy Win3rs" (Юрій Чуй, Андрій Онищуко, Наталія Чеховська, Світлана Герасимчук, Ігор Рехтман, Володимир Рудаков), лише на декілька секунд відстали від них команда "RTFM" (Андрій Мовчанець, Віталій Прокопєць, Максим Чугай, Анастасія Мельник, Сергій Андрусенко, Роман Граб). Трійку лідерів замкнули "Краби" (Максим Бурмус, Ярослав Бабич, Олександр Грив, Дмитро Магадов, Антон Мартинчук, Сергій Козел).

Родзинкою свята став виступ випускника факультету, програміста відомої в Україні та світі компанії SoftServe

Олександра Лазарчука.

Олександр розповів про сутність професії програміста, необхідність знань не тільки в галузі програмування, але і зв'язків з іншими дисциплінами та сферами життя. На запитання студентів, яку мову треба знати для досягнення високої майстерності в написанні програм та отримання пристойно оплачуваного робочого місця, Олександр відповів: "Досконало необхідно вивчити англійську, яка буде першим шаблем до злету".

На завершення святкування переможці конкурсів отримали грошові та цінні призи від спонсорів заходу - мережі кінотеатрів "Кінопаляц" (Майдан Незалежності, 2) та деканату ФПМ і КіС.

"Вважаю що день програміста ми провели весело, на всі 255%, - каже Анастасія Мельник, студентка IV курсу. - Організація була чудова, конкурси - цікавими, призи - присмними та бажаними. Хочеться подякувати всім організаторам і сподіватись, що наступного року свято буде не менш гаряче."

P.S. День програміста - міжнародне професійне свято, визнане багатьма технологічними компаніями та фірмами-розробниками програмного забезпечення. Святується в 256-й день кожного року (13 вересня в звичайні роки і 12 вересня у високосні). Відзначається в понад 15 країнах, серед яких Німеччина, Канада, Франція, Китай, Індія, Австралія, Польща, Росія, Великобританія та США.

Число 256 (100 в шістнадцятковій нотації або 2 у степені 8) обрали тому, що воно визначає кількість різних значень, які можна закодувати одним байтом. 256 - це найбільший із ступенів двійки, менший за 365 - кількість днів у звичайному році.

Тарас ДРОЗДОВСЬКИЙ,
аспірант кафедри прикладної математики
Володимир ГЕРУС,
заступник декана ФПМ і КіС з виховної роботи

ГЕОРГІЙ ЙОСИПОВИЧ СУХОМЕЛ (1888-1966)

Серед когорти визначних вчених нашого університету чільне місце займає академік Георгій Йосипович Сухомел – один із засновників предтечі НУВГП - Київського середнього сільськогосподарського гідротехнічного училища. Із майже сторічного історичного шляху „водника” Г.Й. Сухомел пропрацював у ньому чи не увесь київський період з 1915 по 1958 рр.

Георгій Йосипович Сухомел - видатний учений у галузі гідравліки і гідромеханіки. Розвинув теорію рівномірного руху рідини з вільною поверхнею у відкритих водотоках, експериментально встановив і теоретично довів можливість двох форм руху води у відкритих річищах і гідротехнічних спорудах. Вивчав рух суден по річках та каналах. Результати цих досліджень стали основою для розробки рекомендацій з безпечного плавання у відкритих фарватерах. Вирішив низку проблем інженерної гідравліки.

Народився Георгій Йосипович Сухомел 30 серпня (11 вересня) 1888 р. на чеському хуторі Голендри Бердичівського повіту Київської губернії (нині село Миколаївка Козятинського району Вінницької області) у багатодітній родині: мав дев'ятеро сестер та трьох братів.

У 1903 р. розпочинається його навчання в Києві, у реальному училищі Св. Катерини. Цей заклад утримувала лютеранська громада Києва, тож на викладанні позначалася німецька технічна школа, що вважалася тоді зразковою для всього світу. На початку 1906 р. Г.Й. Сухомела виключають з училища за участь в гуртку, який вивчав революційну літературу (марксистську) та у політичних заворушеннях. Однак це не зламало волі юнака, а ще більше зміцнило його прагнення до знань. Георгій наполегливо продовжував займатися самоосвітою і готувався до складання іспитів екстерном, які успішно склав у 1908 р. Того ж року склав усі вступні екзамени на «відмінно» і став студентом механічного факультету Київського політехнічного інституту Імператора Александра II.

Викладачами Г.Й. Сухомела були видатні педагоги: професори С.П. Шенберг, С. П. Тимошенко, Д.П. Рузький, Ф.Ф. Іванов, які прищепили йому любов до гідравліки. Як згадував Г.Й. Сухомел: «У студентські роки я відчув особливий інтерес до вивчення питань технічної механіки рідин – гідравліки». Роки студентства були важкими. Батько майбутнього науковця не мав змоги утримувати сина-студента, а тому Георгій заробляв на життя копійкою працею: давав приватні уроки, виготовляв на замовлення креслення, кошториси, навіть підзаробляв у Київському оперному театрі як учасник масових сцен.

У грудні 1913 р. Г.Й. Сухомел складає випускні іспити, за результатами яких екзаменаційна комісія присуджує йому звання інженера-технолога за спеціальністю «гідромеханіка» та чин 10-го класу. Здібного студента помітили викладачі й запропонували йому залишитися навчатися в аспірантурі. Протягом 1914-1916 рр. Г.Й. Сухомел - професорський стипендіат на кафедрі гідравліки та гідромеханічних машин. З 1914 р. розпочалась і його викладацька робота в КПІ.

У 1913 р. вчений одружився з киянкою Єлизаветою Михайлівною Потаповою (1886–1946 рр.), яка працювала

вчителькою початкових класів. З перших днів подружнього життя молода родина бідувала, оскільки місяцями затримували стипендію та заробітну плату. 4 червня 1916 р. у Г.Й. Сухомела народилась донька Катерина.

У 1915 р. філія «Всеросійського Технічного товариства імені Імператора Александра II» у Києві організує приватне середнє сільськогосподарське гідротехнічне училище. Київська філія товариства складалася переважно із професорів та інженерів Київського політехнічного інституту і Київського університету Св. Володимира. Відкриття гідротехнічного училища було надзвичайно важливою подією, адже у сільському господарстві виникла нагальна потреба у фахівцях-гідротехніках та меліораторах. Г.Й. Сухомел розпочав свою педагогічну роботу з перших днів діяльності

училища.

У 1916 р. молодого науковця обрали викладачем Київського політехнічного інституту. З 1 травня 1917 р. він став штатним викладачем гідравліки і будівельної механіки, працював також у Київському середньому сільськогосподарському гідротехнічному училищі. До викладацької роботи ставився дуже відповідально – постійно підвищував свій науковий і викладацький рівень. Він згадував: «Проробляв систематичні лекції, читав багато літератури, а готував лекції не більше чотирьох годин, хоч і годинника не кидав на стіл, бо його в мене не було».

На початку 1917 р. Г.Й. Сухомел влаштовується у технічний відділ Київського районного управління молодшим уповноваженим з палива, а згодом і старшим інженером. До листопада 1918 р. він працював керівником відділу твердого палива і одночасно завідував нафтовим відділом того ж департаменту.

До приходу у Київ поляків (6 травня 1920 р.) він завідує відділом мінерального палива існуючих у Києві паливних організацій. З січня 1920 р. працює у відділі лісової промисловості і палива Київського губернського союзу народного господарства, членом бюро з обслідування і добування бурого вугілля. Після звільнення Києва від поляків радянська влада задіяла його в Губтопі, де він керував розподільним відділом до 15 листопада 1923 р.

Та все ж головною справою Сухомела була наука. Вчений згадував: «Свою наукову роботу почав ще до революції, але вже після революції я працюю без ніяких перешкод. Виробництво давало мені невичерпні теми для моєї роботи...». У ці буремні роки він переклав з німецької мови книгу професора Р. Єшера «Теорія водяних турбін», сконструював власний пристрій для вимірювання витрат води, який був встановлений у гідравлічній лабораторії КПІ, брав участь у дослідженнях із вивчення використання кам'яновугільної смоли та її дистилатів, як палива та мастильного матеріалу. У червні 1922 р. підготував до опублікування статтю «Теорія та розрахунок насосів внутрішнього згорання».

З архівних джерел відомо, що 1 грудня 1923 р. Г.Й. Сухомел був призначений деканом механічного факультету КПІ. У 1926 р. він викладав дисципліну «Живильні насоси» на курсах старших теплотехніків цукрової промисловості.

Особливу роль у розвитку гідрологічних досліджень і в науковому опрацюванні питань використання водних

ресурсів відіграло прийняття у грудні 1920 р. VIII Всеросійським з'їздом Рад плану ГОЕЛРО, який передбачав відновлення й перебудову економіки країни на базі електрифікації.

1 квітня 1926 р. було засновано Науково-дослідний інститут водного господарства України (сьогодні Інститут гідромеханіки НАН України) в системі Управління водного господарства при Раді Народних Комісарів УРСР. Завданням інституту було вирішення проблем будівництва гребель, каналів, шлюзів, морських і річкових споруд, та меліорації земель. У цьому інституті Г.Й. Сухомел розпочав свою роботу старшим науковим співробітником з 15 лютого 1927 р. Директор інституту професор Євген Володимирович Оппоков надав повну свободу у наукових дослідженнях, що сприяло бурхливій творчій роботі в інституті. Вчений постійно підвищував свій науковий рівень, читаючи сучасну іноземну наукову літературу, відвідуючи виставки, фабрики, заводи. Науковець вільно володів українською, російською, чеською, а також добре читав і розумів німецьку, англійську, французьку мови.

У 1927 р. у видавництві Київського інженерно-меліоративного технікуму він видає перший в Україні підручник з гідравліки українською мовою для вишів, який був перевиданий у 1931, 1933 рр. У 1927 р. Г.Й. Сухомелу присвоїли вчене звання професора Київського інженерно-меліоративного технікуму, його призначили завідувачем предметно-циклової комісії по навчальних дисциплінах з гідравліки і використання водної енергії. Того ж року вчений звертається до Правління КПІ з проханням звільнити його з посади декана механічного факультету.

Упродовж 1930-го року вчений працював завідувачем аерогідродинамічного сектору Київської філії Науково-дослідного інституту промислової енергетики. З грудня 1930 року професор Г.Й. Сухомел також очолює кафедру гідравліки КІМІ, викладачами котрої згідно з навчальним планом читалися такі дисципліни: загальна гідравліка, спец. гідравліка, смокові станції та гідросилові установки, елементи електротехніки та електрифікація сільського господарства.

Для покращення викладання у вищих навчальних закладах, а також для проведення науково-дослідної роботи в галузі гідравліки за ініціативою вченого у Києві збудували три гідравлічні лабораторії: у 1926-1932 рр. – в КІМІ, в 1937-1939 рр. – в КПІ і в 1938 -1940 рр. – в Інституті гідрології АН УРСР. Створенню експериментальної бази Г.Й. Сухомел надавав надзвичайного значення.

Вчений серйозно займався науковим вирішенням завдань, які виникають при проектуванні різних споруд на відкритих руслах річок і каналів. З ними він зіткнувся на консультаціях, експертизах і при прийомних випробуваннях гідравлічних машин та гідротехнічних споруд, будівництво яких розгорталось все ширше у всій території СРСР і, зокрема, в УРСР. Насамперед потрібно було визначити глибинну швидкість руху в кожній конкретній споруді (будові) або руслі ще при їх проектуванні для того, щоб надати їм потрібні розміри і вибрати для них достатньо міцний матеріал, стійкий до розмивання. Таким чином, визначилося багато тем для науково-дослідницьких робіт.

Науковця неодноразово запрошували як експерта. Зокрема, саме він зробив висновок 14 вересня 1929 р. про стан механічного обладнання на первістку сільської електрифікації в Україні – гідроелектростанції ім. Г.І. Петровського на р. Гірський Тікич у м. Буки Уманського округу (на сьогодні смт. Буки Маньківського району Черкаської області).

Крім наукової діяльності, Г.Й. Сухомел, займався консультуванням державних наукових установ, навчальних закладів та підприємств. До його кваліфікованих порад неодноразово звертався Держплан, Наркозем, Наркомлегпром УРР, Водотрест, ВНЗ та

підприємства. У своїй науковій роботі він користувався переважно лабораторією Київського інженерно-меліоративного інституту (КІМІ).

У 1935 р. професор Г.Й. Сухомел разом із інженером І.В. Журавлем – викладачем КІМІ – склали посібник «Елементарна гідравліка» для технічних робітників гідротехніки й меліорації середньої та нижчої кваліфікації.

9 вересня 1936 р. Г.Й. Сухомел здобув вчене звання кандидата технічних наук без захисту дисертації. Доповідь про наукові досягнення вченого зробив академік О.В. Палладін.

З 1936 р. професор Г.Й. Сухомел завідує кафедрою гідравліки КПІ. У лабораторії обладнали три відділення: гідравлічне, насосне, вентиляторно-компресорне. Кафедра розробляла низку наукових завдань з гідравліки та гідромеханіки, пов'язаних з процесами в хімічній промисловості. Вчений розвиває новий науковий напрям, пов'язаний із фундаментальними дослідженнями руслових потоків та рухом суден в обмежених фарватерах. Серед вихованців цієї школи – професори І.Л. Розовський, В.В. Смилов та інші.

21 грудня 1938 р. Вчена рада Інституту гідрології АН УРСР, а 22 грудня 1938 р. Вчена рада Київського гідромеліоративного інституту (КІМІ), а також Вчена рада КПІ висунули професора Г.Й. Сухомела в член-кореспонденти АН УРСР. На початку 1939 р. Г.Й. Сухомел стає член-кореспондентом АН УРСР. 28 лютого 1939 р. науковця затверджено в ученому званні професора по кафедрі гідравліки, насосів та компресорів КПІ. Вченого неодноразово обирали членом бюро Відділу технічних наук АН УРСР.

Коли у квітні 1940 р. директор Інституту гідрології АН УРСР академік О.М. Фролов звільнився з посади за власним бажанням, то тимчасово виконання обов'язків директора інституту було покладено на Г.Й. Сухомела.

У зв'язку із початком Великої Вітчизняної війни Рада Народних Комісарів 29 червня 1941 р. прийняла рішення про евакуацію АН УРСР з Києва. На початку липня було затверджено склад груп академічних установ, їх керівників і провідних учених для першочергової евакуації. До цієї групи входило 60 чоловік, серед них і член-кореспондент АН УРСР Г.Й. Сухомел. Союзною Радою з евакуації місцем зосередження установ було обрано місто Уфу.

В Уфі вчений завідував відділом гідроспоруд в Інституті будівельної механіки гідроспоруд АН УРСР під керівництвом М.В. Корноухова. Разом ним працювали В.М. Засс, І.Л. Розовський, С.І. Штепанек (випускник нашого навчального закладу 1929 р.).

Результати досліджень, які проводилися співробітниками відділу в Уфі, були використані при проектуванні наплавних і понтонних мостів, для покращення судноплавства на р. Нижній Білій, у забезпеченні малими гідротехнічними установками промислових об'єктів, у розробці рекомендацій з ліквідації проривів дамб, у боротьбі із замором риби у водоймах та у вирішенні інших важливих питань.

28 червня 1943 р. відбулись урочисті Загальні збори АН УРСР, на яких підвели підсумки роботи у Башкирії. Указом Верховної Ради Башкирської Автономної Радянської Соціалістичної Республіки Г.Й. Сухомела нагородили Почесною грамотою «За велику плідну діяльність в справі мобілізації природних багатств і в галузі соціально-культурного будівництва».

*Сергій КОВАЛЕНКО,
молодший науковий співробітник Інституту
архівознавства Національної бібліотеки
ім. В. Вернадського НАН України,
Єва ФІЛІПОВИЧ,
завідувачка музею історії НУВГП, член
Національної спілки журналістів України*

(Шотаток. Продовження в наступному номері)

Інженерно-меліоративна практика на базі "Водник"

Південь України, як відомо, належить до зони ризикованого землеробства, де неможна отримати сталі врожаї без використання зрошення. В умовах нестійкого та недостатнього природного зволоження використання гідромеліоративних систем є базовою технологією сільськогосподарського виробництва для забезпечення продовольчої безпеки держави.

Національний університет водного господарства та природокористування, як профільний навчальний заклад, що готує фахівців у галузі використання водних ресурсів та гідромеліорацій, піклується про якісну практичну підготовку студентів. Отож, вже традиційним стало проходження інженерно-меліоративної практики третьокурниками професійного спрямування "Гідромеліорація" на базі практик "Водник", що знаходиться в селі Залізний Порт Херсонської області.

Об'єктом нашої практики була Краснознам'янська зрошувальна система – одна з найперших і найбільших систем України. Наш університет проводив наукові вишукування і дослідження з проблем, що виникали в процесі експлуатації. У 1974 році сюди була організована наукова експедиція, завданням якої було підвищення ефективності використання поливних земель та вирішення питань, пов'язаних з негативними наслідками зрошення: підтоплення, солонцювання та засолення земель, проблеми рисових систем, дренажу і водовідведення та екологічні проблеми як на системі, так і в навколишньому середовищі. Десятки дисертацій, сотні дипломних проєктів і магістерських робіт захищені на матеріалах вишукувань.

Студентська практика сьогодні – це ознайомлення з елементами зрошувальної системи, дощувальною технікою вітчизняного та імпортного виробництва, насосними станціями (підкачки та перекачки води), спорудами для очистки стічних вод, конструкцією рисових чеків та режимом вирощування рису.

Ще одним важливим завданням практики було вивчення засоленних земель (солонців і солончаків). Майбутні гідромеліоратори і агрохіміки провели ґрунтові вишукування на рисових системах, масивах, виведених зі сільськогосподарського виробництва та засоленних ділянках.

Під час практики ми намагалися не лише навчатися, а ще активно відпочивати, наповнивши своє життя яскравими подіями.

Студенти відвідали два з чотирьох біосферних заповідників України – "Асканія-Нова" (1898) та Чорноморський біосферний заповідник (1927).

Біосферний заповідник "Асканія-Нова" імені Фрідріха Фальц-Фейна – найстаріший степовий резерват у світі, одне

із 7 природних чудес України, що входить в сотню найбільш відомих заповідних територій планети. Після спорудження в 1892 році водонапірної башти, що давала артезіанську воду для штучних насаджень і великих водоймищ, «Асканія-Нова» поступово перетворюється на зелений острів посеред ковилового степу. Для України подібні умови дійсно унікальні. Оригінальний проєкт дендрологічного парку, що зрошується самопливом по системі ариків, одержав на Всесвітній виставці в Парижі в 1889 році золоту медаль. Нещодавно виповнилося 100 років барону Едуарду Фальц-Фейну, шеф-засновника, який підтримав розвиток природного парку. У селі Новочорномор'я ми відвідали також родинний склеп родини Фальц-Фейнів.

Чорноморський біосферний заповідник є природним еталоном водно-болотних угідь північного узбережжя Чорного моря. В 1985 році заповідник одержав сертифікат ЮНЕСКО й увійшов у Міжнародну мережу біосферних резерватів.

Гарну згадку залишили про морські купання, змагання з волейболу, інтелектуальні ігри, вечори відпочинку на березі моря. А особливо дивовижне явище природи – цілющий гейзер з температурою води 65 градусів і густотою, що не поступається Мертвому морю.

Логічним завершенням практики був захист звіту перед комісією в складі завідувача кафедри гідромеліорацій А.М.Рокочинського, доцентів С.М.Козишкурт та П.І.Мендуся, декана факультету водного господарства В.О.Турченюка, заступників декана Й.П.Нестерука та В.О.Шадури. Уперше студенти представили результати своєї роботи у вигляді науково-практичної конференції з використанням мультимедійної техніки комп'ютерного класу кафедри гідромеліорацій. Під час доповідей майбутні інженери продемонстрували підсумки своїх досліджень та вишукувань, розкрили бачення сучасного стану галузі з його проблемами і перспективами, виділили деякі аспекти щодо його покращення.

Висловлюємо щирю подяку керівництву університету, бази практик і відпочинку "Водник", факультету водного господарства та кафедрі гідромеліорацій за фінансову підтримку, організацію і проведення практики.

*Світлана КОЗИШКУРТ,
доцент кафедри гідромеліорацій,
Дмитро ТАНАСІВ,
студент факультету водного господарства*

Навчальна практика з інженерної геології: детально і відповідально

“Будівельник – дошу і вітру брат”, “Mente et malleo (з розумом і молотком)” під такими гаслами відбулася навчальна практика з інженерної геології студентів другого курсу, що навчаються за професійними спрямуваннями “Промислове та цивільне будівництво”, “Міське будівництво і господарство”, “Автомобільні дороги та аеродроми”, “Технологія будівельних конструкцій, виробів і матеріалів”, “Гідротехнічне будівництво”, “Теплогазопостачання і вентиляція”.

А ще у нас був пароль, бездоганне знання якого було однією з умов допуску у професора В.Г. Мельничука до іспиту з інженерної геології в грудні. Ось його зміст: «На основі інженерно-геологічних досліджень будівельники вибирають місце під будівництво, визначають типи і конструкції споруд, порядок їх зведення та експлуатації, а також намічають заходи із запобігання небезпечним геологічним процесам і явищам, які можуть зашкодити спорудам».

День перший. Ознайомлення з програмою і умовами проходження практики. Вивчення вимог техніки безпеки при проведенні польових геологічних досліджень. Підготовка матеріалів і приладів до польових робіт.

День другий. Їдемо до ПАТ “Волинь-Цемент” компанії “Дікергофф АІ”. Цементний завод вражає своїми величезними спорудами і новими технологіями. Але наша мета – Новомильський кар’єр будівельних матеріалів.

Кар’єр, як і цемзавод, грандіозний за розмірами – сягає кількох кілометрів завширшки і глибоко врізається в Мізоцький кряж гірничими виробками. Кругом все біле – це крейда. Її добувають екскаваторами, відвозять у гігантський міксер, де виготовляють водно-крейдяну суспензію і звідти подають під землею по трубах за багато кілометрів на цемзавод. У стінах кар’єру загальною висотою

понад 50 м ми досліджуємо геологічний розріз Мізоцького кряжу, складений нашаруваннями крейди, глини, піску, вапняків різних геологічних епох. У гірських породах знаходимо скам’янілі рештки різних організмів, які жили на Землі багато десятки мільйонів років тому в неогеновому, палеогеновому і крейдяному періодах: цікаво! Відбираємо взірці інженерних ґрунтів для лабораторних досліджень, міряємо азимут і кути нахилу шарів гірських порід і численні тріщини в них гірничими компасами, складаємо геологічний розріз кар’єру.

День третій. Опрацьовуємо добуті в кар’єрі польові геологічні спостереження, визначасмо привезені з кар’єру взірці інженерних ґрунтів за ДСТУ Б В.2.1-2-96. На березі Басівкутського водосховища копаємо шурфи, визначасмо коефіцієнти фільтрації прибережних піщаних ґрунтів. Для чого? А щоб зрозуміти причину підтоплення житлових масивів навколо водосховища. Виявляється, що під тиском споруд зменшується водопроникність ґрунтів, від чого піднімається рівень ґрунтових вод.

День четвертий. Складання топоплану ділянки вишукувань, інструментальна топоприв’язка точок спостережень геодезичними приладами, геологічне картування ділянки – і в результаті кожна бригада створює

свою власну геологічну карту. Значить, ми щось можемо!!!

День п’ятий. Буріння свердловин ручними бурами. Тут наші хлопці показали свою силу – пройшли 20 свердловин. Добурилися до блакитних аллоівальних пісків на глибині 6 м, заміряли рівні зустрінутих підземних вод і побудували бригадні інженерно-геологічні розрізи.

День шостий - неділя, відпочинок.

День сьомий. Вимірюємо встановлені рівні ґрунтових вод у наших свердловинах, наносимо джерела на карту і заносимо польові спостереження в щоденниках практики та бурові журнали. Будуємо карту гідроізогіпс і глибин залягання дзеркала ґрунтових вод. Ура, ми і це зробили! Наша бригада ІШБ-22 перемагає!

День восьмий. Незважаючи на дощ, відбираємо проби інженерних ґрунтів на ділянці вишукувань, досліджуємо зсуви на крутих лесових схилах Басівкутського городища, спостерігаємо прояви суфозії і від професора В.Г.

Мельничука дізнаємось багато цікавого не тільки з геології, а і з історії нашого краю.

День дев’ятий. Відібрані напередодні проби ґрунтів досліджуємо в геологічній лабораторії кафедри водогосподарської екології, гідрології та природокористування. Визначаємо їхню щільність, вологість, коефіцієнт пористості. За допомогою компресійних приладів необхідно визначити за формулами стисливість ґрунтів, побудувати графіки компресії і декомпресії. Хто не довчив теоретичний курс інженерної геології – в того «запарка» і «конфуз».

День десятий приніс нам нові труднощі. На цей раз із визначенням спротиву ґрунтів до зсуву. Формула не дуже складна, але процес випробовування на приладі, як і сам прилад досить “делікатний” і ще ці похибки.... Але з третього разу все вийшло.

День одинадцятий. Побудова схем, графіків, впорядкування малюнків і фотоматеріалів. Ми оформили інженерно-геологічну карту та розрізів ділянки Басівкутського городища, побудували карти інженерно-геологічного районування ділянки, карти глибин залягання дзеркала ґрунтових вод, експлікації до карт з метою інженерно-геологічного обґрунтування будівельних споруд і на цій основі визначили категорії складності інженерно-геологічних умов будівельного майданчика.

День дванадцятий. Складання бригадного звіту з навчальної інженерно-геологічної практики, який містить дані про геологічну будову Рівненської області та ділянок проведення практики, методику і результати інженерно-геологічних вишукувань. Бригади виготовили настінні газети зі своїми враженнями про практику.

День тринадцятий - захист бригадних звітів і отримання заліку з практик.

До речі, наша стінгазета «ІШБ-22. Практика з інженерної геології» перемогла в міжбригадному конкурсі. Бажаючі можуть ознайомитись з нею біля деканату будівельного факультету в шостому корпусі НУВГП.

Ірина ЖИЧКОВСЬКА,
бригадир ІШБ-22, студентка другого курсу ФБА

Володимир Московченко: Розвивати меліорацію в Україні можна і при обмежених ресурсах

Вчений з великим стажем роботи, добре знайомий з проблемами виробництва, кандидат технічних наук, доцент кафедри водогосподарського, промислового та цивільного будівництва Володимир Московченко підготував свої пропозиції розвитку меліорації в Україні. На його думку, в основу поступового розвитку меліорації в Україні потрібно покласти аналіз періоду 70-х-90-х років минулого століття та об'єктивну оцінку стану меліорації в нових економічних умовах. Глибока депресія сільськогосподарських меліорацій, - вважає Володимир Федорович, - має об'єктивні й суб'єктивні причини. Задача же фахівців - і вчених, і практиків, - визначити шляхи виходу з кризової ситуації в умовах значного обмеження ресурсів, насамперед, фінансових, щоб в подальшому вийти на нарощування позитивних результатів.

Зважаючи на обмежені ресурси бюджету країни вчений пропонує сконцентрувати роботи спершу у двох областях - на півдні, в зоні зрошення, та на півночі - в зоні осушення. На його думку, найкраще для цього підходять Донецька та Рівненська області.

Головна мета проекту - за мінімальних витрат досягнути різкого зростання виготовлення сільськогосподарської продукції. Причому, якщо правильно розставити пріоритети і не гаяти часу (насамперед, підсилити кадрами управління водного господарства, доповнити їх функціональні обов'язки, доукомплектувати парки машин), то зробити це можна вже в наступному році.

- Володимире Федоровичу, напрямок дій у зоні зрошення - на Донеччині - ви назвали проект «Травневий полив». Розкажіть, будь ласка, в чому його суть.

- Травень, як ніякий інший з вегетаційних місяців, характеризується найменшою кількістю опадів. А кожному селянинові відома проста народна мудрість «Два дощі в маю - і агроном не потрібен». Опади в травні, доповнені штучним дощем, вирішують долю врожаю більшості культур, особливо овочевих. Всі розуміють важливість травневого поливу. Але, з іншого боку, не всі овочівники можуть цього собі дозволити - ціни ж на воду кусаються... Друга важлива причина недоотримання врожаїв овочів - це ризик збуту. Овочі належать до продукції, що швидко втрачає свою товарну цінність, псується. Отож, овочівникам потрібна державна підтримка - гарантія збуту, причому у таких масштабах, які може лише дати держава.

Тому пропоную розглянути наступні заходи, що потребують фінансової та організаційної підтримки держави. По-перше, це надання сільгоспвиробникам пільгових цін на воду під час травневих поливів. Поливи ж червня - серпня оплачуватимуть за фактичною вартістю води. По-друге, забезпечити сільгоспвиробникам державне замовлення на овочеві культури (помідори, огірки, перець, баклажани, рання картопля, баштанні тощо) та швидке вивезення продукції в гарантовані центри збуту і, звісно, не за заниженими цінами. Завдання ж обласних, міжрайонних, районних управлінь водного господарства - в осінній період забезпечити ремонт насосних агрегатів, напірних трубопроводів та арматури на них, а на початок квітня гарантувати повну готовність поливальної техніки.

- Проблема ефективного використання осушених земель є дуже актуальною для Рівненщини. Це підкреслили й учасники наради з питань підготовки осушувальних систем та наукового забезпечення ефективного використання осушених земель, що недавно під егідою Державного агентства водних ресурсів України відбулася в Рівному. Напрямок дій у зоні осушення у ваших пропозиціях має назву «Поверхневі води весною». Отож, зрозуміло, що головну увагу в цій зоні ви приділяєте стану поверхневих вод весною.

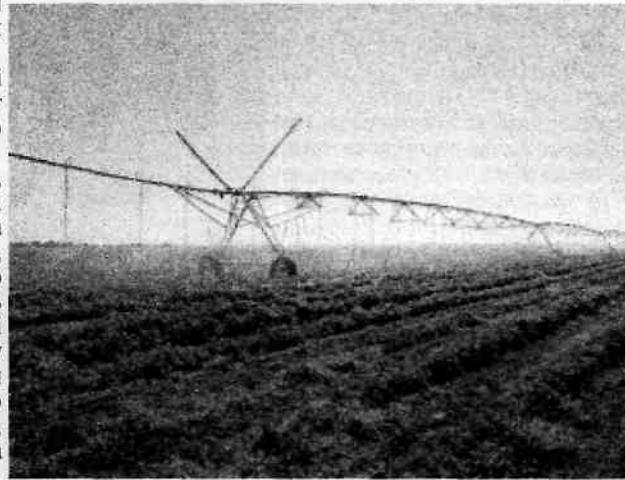
- Мета проекту у зоні осушення - забезпечити раннє відведення поверхневих вод на меліоративних системах після

весняного сніготанення, недорогими, але ефективними методами, досягнути рівномірної зрілості ґрунту на початок посівного періоду ранніх зернових. Адже північ України є зоною «чорних хлібів» - жита, ячменю та технічних культур - льону, картоплі, а також кормових культур, багаторічних трав.

- Готуватися до заходів з відведення знову ж таки потрібно восени, щоб весною мати повну бойову готовність і не припуститися промахів.

- Ці заходи також можна поділити на дві групи - ті, що потребують фінансової підтримки держави (Держводагенства) і ті, які можна забезпечити на місцях. Перші направлені на улаштування додаткових полиначів - поверхневих вод у замкнутих пониженнях; здійснення вибіркового руйнування першого (ілювіального) водоупорного горизонту, в міждренному просторі матеріального дренажу; профілювання меліорованих земель для прискорення поверхневого стоку.

Серед завдань місцевого характеру потрібно виділити наступні: відведення поверхневих вод з мікрозападів навесні, улаштовуючи водовідні борозни та точкові пробивки шару мерзлоти; своєчасне проведення попереднього шлюзування. Окрім того, в період пропуску повені на осушувальних системах, що здебільшого припадають на період 15-25 березня,

проводити так звані меліоративні декади. Ці незаслужено чомусь забуті десь після 1975 року заходи покращають меліоративний стан осушених земель, активізують роботу колективів міжрайонних управлінь водного господарства. А ще, стануть дієвою виробничою практикою для студентів меліоративних та агрономічних спеціальностей.

Важливо також, щоб працівники Держводагенства супроводжували проект на всіх етапах - проектування, виконання робіт, відведення повеневих вод, травневого поливу, гарантованого збуту продукції.

Розмовляла Людмила СТУПЧУК

Практики підтримують

Доцільним проведення такого експерименту вважає і головний інженер Луганського міжрайонного управління водних ресурсів Вадим Алмазов. А начальник Слов'янської дільниці Донецької геолого-меліоративної експедиції Олег Груздов, який веде постійні спостереження за сольовим режимом ґрунтів та режимом ґрунтових вод, відзначає, що фермери Донеччини можуть дати необхідну кількість овочевої продукції. Але їм потрібні державні гарантії на закупівлю продукції. І тоді українському споживачеві пропонуватимуть не заморські овочі, як зараз, а вирощені на українській землі.

Шлях до знань через бібліотеку

Бібліотека – це той храм, де завжди народжується і зберігається духовність. Пам'ятаймо, що у давнину бібліотеку називали «дім життя», «притулок мудрості», «аптека для душі».

(Василь Сухомлинський)

Сьогодні наукова бібліотека НУВГП – це інформаційний, культурний, освітній підрозділ університету, що обслуговує читачів шляхом використання як традиційних, так і сучасних технологій. А бібліотекарів поправу можна назвати справжніми помічниками та порадиниками на шляху до вершин знань, людьми, які присвятили своє життя служінню книзі. XXI століття, визнавши одним із своїх головних пріоритетів вільний обмін і доступ до інформації, поставило професію бібліотекаря у перший ряд найнеобхідніших і актуальних провідників у світ нового і невідомого.

Шлідною працею та любов'ю до читача наповнена історія розвитку бібліотеки університету, що була заснована у 1915 році. Фонд налічував тоді лише 933 книжки, а на сьогодні сягнув майже 900 тис. примірників українською, російською, англійською та іншими мовами. В їх числі – навчальна та наукова література, праці викладачів університету, автореферати дисертацій, дисертації, спеціальні види науково-технічної літератури, що дає можливість забезпечувати навчально-виховний процес, бути центром духовного та інтелектуального спілкування. Цьому сприяють усі підрозділи бібліотеки: відділ обслуговування, абонементи; читальні зали; інформаційно-бібліографічний відділ; відділ інформатизації та зберігання фондів; відділ інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення; відділ наукового опрацювання літератури та організації каталогів.

Бібліотека університету реалізує можливості використання бібліотечних фондів за допомогою міжбібліотечного абонементу. Найпривабливішим для читачів бібліотеки, безперечно, є можливість користуватися сучасним електронним каталогом, який містить біля 58 тис. описів документів, та електронною бібліотекою повнотекстових підручників і посібників за профілем університету.

Бібліотека є членом Української бібліотечної асоціації, бібліотечної науково-методичної комісії при Міністерстві освіти і науки України, а її директор – головою методичного об'єднання вузівських бібліотек Рівненської області в галузі бібліотечної справи. Наукова бібліотека підключена до мережі і є пунктом доступу громадян до офіційної інформації. Це є містком між громадянами та органами влади.

За минулий навчальний рік працівники бібліотеки оформили 78 тематичних виставок, виставок нових надходжень, відкритих переглядів літератури. Обслуговування студентів, викладачів, наукових працівників, створення покажчиків, проведення Дня бібліотеки на кафедрах, практичних занять з бібліотечно-бібліографічних знань для студентів-першокурсників, магістрів, віртуальні довідки, участь у науково-практичних конференціях, інформування читачів на Web-сайті бібліотеки, методична та консультативна робота, створення фонду рідкісних та цінних документів – це неповний перелік змістовної роботи бібліотечних працівників. Бібліотека велику увагу приділяє й виховній роботі зі студентами.

Вшановуючи сьогодні наших працелюбних і самовідданих бібліотекарів, я хочу привітати і наших читачів – студентів, аспірантів, викладачів, які користуються духовним скарбом, закладеним в бібліотечі.

Працівники бібліотеки запрошують усіх, хто любить і шанує книгу, відвідувати університетську бібліотеку, двері якої гостинно відчинені для всіх спраглих до знань. Ми працюємо для вас і бажаємо щасливих відкриттів непрочитаних сторінок і творчих успіхів!

Алла КРИВА,

завідувачка наукової бібліотеки НУВГП

Книжкова полиця

У редакційно-видавничому центрі НУВГП побачив світ ряд нових видань – монографії, навчальні посібники, довідники тощо.

Серед них – навчальні посібники Ю.М.Панчука, І.М.Бялика, О.Є.Янчука «Інженерна геодезія», Г.М.Косюра, Р.М.Марчука «Вступ до фаху», П.Ф.Кахничя, В.Р.Ревуцького «Геодезія», Ю.С.Кушнірука «Рекреація та курортологія», В.П.Нестеренка «Гідравліка, гідро- та пневмоприводи», монографія Є.М.Бабича, С.В.Філіпчука, Н.І.Ільчук «Робота і розрахунок залізобетонних рам при дії повторних навантажень» та інші книги.

Одне з останніх видань – навчальний посібник «В'язучі матеріали, бетони і розчини у сучасному будівництві», написана професорами кафедри

технології будівельних виробів і матеріалознавства Л.Й.Дворкіним та О.Л.Дворкіним разом з науковцями В.Адамчиком, Я.Гурою та Т.Туркевичем. Навчальний посібник призначений для студентів вищих навчальних закладів, які вчать за

напрямом підготовки «Будівництво», а також може використовуватися практиками будівельної галузі.

Тим, хто цікавиться водним басейном не лише України, а всієї планети, безперечно, буде цікаво ознайомитися з довідником «Річки світу», автором якого є професор кафедри водогосподарської екології, гідрології та природокористування М.Д.Будз. У довіднику в короткій, але відносно повній формі наведені основні характеристики річок світу, подані основні гідрографічні характеристики річкових басейнів, витрати води та елементи гідрологічного режиму.

Людмила БОРИСЕНКО

Черговий тріумф студента НУВГП

Четвертокурсник факультету менеджменту Національного університету водного господарства та природокористування Олег Жох став чемпіоном світу з армреслінгу в категорії 70 кг (ліва рука). Він – переможець 34 чемпіонату світу з армспорту, який відбувся в м.Сан-Вінченца (Бразилія). У головних змаганнях армспортсменів світу взяли участь більше тисячі силачів-рукоборців із 45-ти країн.

У Олега багато титулів, серед них - двократний чемпіон світу, трикратний чемпіон України, двократний чемпіон Європи, двократний володар Кубка Світу серед професіоналів та інші почесні відзнаки.

Олег - майстер спорту міжнародного класу, на чемпіонаті світу виконав норматив заслуженого майстра спорту. На чемпіонаті світу в Бразилії в його категорії змагалися 22 спортсмена. У фіналі Олег, здолавши спортсмена із Словаччини, ще раз довів, що у цій категорії йому немає рівних.

Тренує спортсмена старший викладач кафедри фізвиховання НУВГП, Президент Федерації армспорту у Рівненській області, заслужений тренер України, суддя міжнародної категорії, тренер збірної України з армспорту Олександр Комаревич.

Наступний старт, якого з нетерпінням очікують любителі армспорту, – Кубок світу, що відбудеться у Польщі на початку листопада.

Осінь вишиванка Сергія Остапчука

У одному рівненських видавництв побачила світ збірка «Вітер з осені» доцента кафедри землеустрою, геодезії та геоінформатики Сергія Остапчука. До ошатної книжечки, яку втोर присвятив дочці, увійшли поезії та оповідання – переважно розповіді про зворушливі моменти дитинства, рідний край, близьких людей.

Сонячна тональність слова – так охарактеризувала творчість Сергія Остапчука рівненська поетеса, член Національної спілки письменників України Неоніла Диб'як.

«Щирість почуттів, природність висловлення думок, вільних від формалістичних умовностей, - характерні ознаки стилю автора. Чуттєвість, зворушлива залобленість у життя, радість спілкування з близькими людьми, нові відкриття рідного світу переконують у важливості й непереборності вічних істин».

А ще слід зазначити: твори, опубліковані в збірці, створюють у читача гарний настрій, формують позитивне мислення і бажання особистою участю привносити у повсякденне життя добро і любов, яких так часто усім нам не вистачає.

Осінь вишиванка

Вишивала осінь
Із листків сорочку,
Поправляла коси
Вербам на горбочку.

Сірим очима
Листя добирала,
Пальцями з наперстком
Гладю вміло клала.

Зелені й червоні,
Жовті, пурпурові,
Сині, чорні, білі
Полотно зігріли.

Вишивала осінь
Ошатну сорочку.
Милувались верби,
Дивлячись з горбочка.

* * *

На отаву покликали роси.
Жовті соняхи сонце ведуть.
По стежині поблискують коси –
Косарі на сіножать ідуть.

Свіжим подихом трави обняті,
Вони просяться швидше в покіс.
А лелеки вже сумом пройняті –
Вітер з осені звістку приніс.

* * *

От і січень прийшов. І сніги понесло.
І сніги помело – всі на мене.
Сніжать очі сніги, білять сріблом чоло.
Не зелено кругом. Не зелено.

Де ти стежка в саду? Де півонії цвіт?
Віднесло вас від мене далеко.
Зупинися, зима. Не мети, заметіль.
Повернися на стріху, лелеко.

* * *

Дай, Боже, здоров'я мамусі і тату.
Вони вже старенькі, хай ще поживуть.
Хай спокій наповнює батьківську хату,
І тихою радістю вишні цвітуть.

Хай вранці їх будять птахів переспіви,
А сиві тумани ще очі зростають,
Щоб немочі-болі забули, згубили,
Й на покуті сісти могли ще не раз.

Дай, Боже, здоров'я мамусі і тату ...

"Трибуна студента" журнал Національного університету водного господарства та природокористування Виходить один раз в місяць	Автори матеріалів відповідають за достовірність наведених фактів. Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. При використанні матеріалів з газети обов'язкове посилання на неї.	Редактор ЛЮДМИЛА СТУПЧУК. Адреса редакції: 33000, м.Рівне, вул.Соборна 11, НУВГП. http://nuvnp.rv.ua/newspaper/trybuna.html тел. 63-34-45, 7-24	Газета зверстана в Центрі міжнародних та регіональних зв'язків Національного університету водного господарства та природокористування. Обсяг 1,0 друк.арк.Тираж 500. Віддруковано в НУВГП. Комп'ютерний набір та комп'ютерна верстка - Тетяна Зезюліної та Людмила Ступчук. Фото Віктора Абрамова Зам. № 2024